

Eindrapportage Stichting Pro Juventute Amsterdam

Datum	Februari 2025
Rapportageperiode	Januari – december 2024
Naam project	Implementatie gesprekstoel Opvoeden in de buurt
Naam aanvrager/instelling	Sanne Rumping, Hogeschool van Amsterdam
Resultaten	

Over het algemeen wordt 'Opvoeden in de buurt' (OidB) ervaren als een toegankelijke tool die goed aansluit bij allerlei (groepen) ouders. De praatplaten houden goed rekening met diversiteit en zijn niet 'talig', waardoor ze in uiteenlopende groepen te gebruiken zijn. Er blijkt echter meer informatie nodig over de context waar de gesprekstoel voor bedoeld en ontwikkeld is: het gaat om het stimuleren van een gesprek tussen ouders en professionele opvoeders (bijvoorbeeld werkzaam in het basisonderwijs / voorschool of in buurten) over opvoeden en wat zij daar belangrijk in vinden. Niet alleen gericht op hun eigen kind, maar ook jegens kinderen van anderen op school, in de buurt, of in de speeltuin. Professionals kunnen OidB in de praktijk gebruiken om invulling te geven aan wijkgericht werken en signalen op te halen en thema's op een laagdrempeligere manier bespreekbaar te maken. OidB is niet bedoeld voor individuele hulpverlening en wordt daar ook niet passend voor gevonden. Binnen het onderwijs blijken de situaties niet herkenbaar voor studenten en is niet direct duidelijk hoe OidB in de onderwijspraktijk ingezet kan worden bij ouders. Ondanks de laagdrempeligheid vergt gebruik in groepsbijeenkomsten bepaalde vaardigheden, vooral rond het hanteren van een groep en in goede banen leiden van een gesprek over een gevoelig onderwerp. Er zijn keuzes nodig in organisaties om met de praatplaten te gaan werken. Aanbevolen wordt om een stabiele basis te creëren om OidB in te zetten bijvoorbeeld door gerichte financiering van allianties in een buurt waarbinnen de tool ingezet wordt. Tot slot zijn een gericht proces en gerichte strategieën nodig voor verspreiding van informatie, uitwisseling en reflectie.

Organisatie (capaciteit, inzet mensen)

Onderzoeksteam

Vanwege personele wisselingen binnen het lectoraat Jeugdzorg, is het project voornamelijk uitgevoerd door de aanvrager (dr. Sanne Rumping). Onderzoeker Esmee Verheem heeft commentaar gegeven op het rapport. Vanwege het zwangerschapsverlof van Sanne Rumping neemt dr. Willeke Manders (expert jeugdhulp en jongerenwerk) vanaf begin november haar taken over.

Om beter aan te sluiten bij de uitkomsten van het onderzoek en het feit dat alleen deelproject 1 is uitgevoerd en niet deelproject 2, heeft de samenstelling van de groepen enigszins anders vorm gekregen.

Wetenschappelijke klankbordgroep

Patty Leijten (expert interventies) is vervangen door expert dr. Aurelie lange (implementatie expert). Aurelie haar expertise sluit beter aan bij de uitkomsten die nu alleen gericht zijn op de bevorderende en belemmerende factoren bij implementatie, tevens heeft zij ervaring met het werken met het framework van Damschroder in onderzoek.

Werkgroep praktijk

Vanwege het lastig bijeenbrengen van de betrokkenen uit de praktijk, zijn losse gesprekken gevoerd in plaats van één groepsgesprek. In deze gesprekken werden de uitkomsten kort uiteen gezet en kwamen vragen aan de orde die voor hen relevant zijn. Met de opgroeiwijk (Susan Baldinger) is

tijdens- en na afloop van de meet-up in de zomer van 2024 (zie ook tussentijdse rapportage), nagedacht over de implementatie van OIDB in de buurt waar zij werken en wat daar nodig voor zou zijn. Bij één organisatie (Trias pedagogica) is het gesprek over de uitkomsten gecombineerd met het interview. Dit is gebeurd vanwege de beperkte tijd van de respondent en de relatief late fase waarin het interview plaats vond, hierdoor waren de eerste resultaten al inzichtelijk.

Groepsbijeenkomsten en membercheck

Aanvullend zijn twee bijeenkomsten georganiseerd en een membercheck over de onderzoeksresultaten uitgevoerd met respondenten (zie methode).

Methode

Onder professionals die de tool hebben aangeschaft/betrokken waren bij de aanschaf met als doel het te gebruiken in hun eigen organisatie met opvoeders, zijn 22 interviews uitgevoerd. Zoals beoogd zijn er met vijf respondenten per leefdoel (thuis, school, straat) interviews afgenomen en zijn ook medewerkers uit het Hoger onderwijs geïnterviewd. Ook heeft een ouder het spel aangeschaft en is deze geïnterviewd. De ouder verschaft een ander perspectief en heeft het spel in de eigen praktijk gebruikt, daarom is besloten ook dit interview mee te nemen.

De interviewleidraad was ontwikkeld op basis van het veelgebruikte en recent geactualiseerde implementatie raamwerk van Damschroder et al., (2022) dat bestaat uit meerdere niveaus (zoals de context, individu etc.) die een rol spelen bij implementatie. Het gebruik van dit framework heeft bijgedragen aan het geven van een volledig beeld van de implementatie op verschillende niveaus en heeft ook richting gegeven aan de rapportage.

Naast de individuele interviews zijn er aanvullend twee groepsbijeenkomsten georganiseerd met geïnteresseerden om een grotere diversiteit aan respondenten te werven en meer discussie en gesprek te creëren over wat belemmerend en bevorderend zou kunnen werken bij het gebruik en de implementatie. De groepsbijeenkomsten hebben op twee manieren vorm gekregen: in een 'meet-up' in de Opgroeiwijk Amsterdam Nieuw-west ($n \approx 15$), en in een 'boost your idea' workshop op de landelijke Voor de Jeugd dag ($n \approx 20$). De deelnemers aan de workshops varieerden van 'buurtmoeders' tot wijkteammedewerkers, en van medewerkers van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport tot welzijnswerkers. Daarnaast is een membercheck uitgevoerd met respondenten ($n = 6$) om de resultaten van de interviews te verifiëren en ook beter zicht te krijgen op wat nog mist als het gaat om implementatie in de betrokken organisatie.

Tijdsplanning

De planning (zie onder) heeft enige vertraging opgelopen door wijzigingen in personeel.

Januari/februari: voorbereiding (vragenlijst opstellen, verzamelen namen respondenten etc.)

Februari: start benaderen respondenten

Maart-mei: afname interviews en transcriberen

Juni: extra bijeenkomst ('Meet-up') Opgroeiwijk/buurtcampus, transcriberen en start analyse

Juli-sept: analyse en conceptverslaglegging

Okt: klankbordgroep praktijk en adviesraad, membercheck en workshop Voor de Jeugddag

Okt-jan: definitief verslag

Kennisverspreiding en implementatieplan

De resultaten worden verspreid via het werkveld en het hoger onderwijs.

Het rapport wordt geplaatst op de website www.hva.nl/opvoeden-in-de-buurt

De kennisverspreiding van het rapport vindt plaats via diverse bijeenkomsten van de ontwikkelgroep en klankbordgroep die hun netwerk hebben gericht op de jeugdzorg, het (hoger)onderwijs, het buurt/welzijnswerk en de kinderopvang.

Daarnaast wordt dit gedaan via bestaande Amsterdamse netwerken: KETJAA, NEJA, Projectenbureau primair onderwijs zuidoost, Social Pact Zuidoost, Opgroeiwijk Nieuw west. Voor het hoger onderwijs worden de resultaten verspreid via de opleidingen Social Work en Pedagogiek bij de Hogeschool van Amsterdam, evenals de Buurtcampus Nieuw-West.
